

**Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny dostosowane do nauczania języka polskiego
według programu *Ponad słowami* w klasie 3 liceum**

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
1- 3. Czas apokalipsy spełnionej	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wyjaśnić pojęcia: <i>okupacja, Holokaust, obóz koncentracyjny, lagier, getto</i> • omówić wydarzenia, związane z datami: 1 września 1939, 17 września 1939, 8 maja 1945 *• szczegółowo omówić sytuację na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką i sowiecką 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać specyfikę okresu wojny i okupacji w Polsce • wyjaśnić pojęcia: <i>Generalne Gubernatorstwo, Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa</i> *• określić, w jaki sposób działalność Polskiego Państwa Podziemnego wpłynęła na kulturę i sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę *• opisać życie codzienne pod okupacją w Polsce i w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy okresem wojny i okupacji w Polsce i Europie Zachodniej • omówić sytuację ludności cywilnej pod okupacją niemiecką i sowiecką *• przygotować prezentację multimedialną dotyczącą życia codziennego w czasie wojny w miejscowości, z której pochodzi jego rodzina 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić założenia nazistów *• przeanalizować obraz Maxa Ernsta <i>Europa po deszczu</i>, wykorzystując kontekst historyczny
4-5. Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tematykę dzieł sztuki okresu wojennego i powojennego • wyjaśnić pojęcie: <i>propaganda i agitacja</i> w odniesieniu do przykładów sztuki wizualnej okresu wojny i okupacji *• zrelacjonować treść filmu <i>Dyktator</i> Charlie'ego Chaplina 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować specyfikę wojennej sztuki propagandowej i agitacyjnej • wyjaśnić pojęcie <i>sztuka ulotna</i> w odniesieniu do sztuki okresu wojny i okupacji *• rozpoznać obrazy Andrzeja Wróblewskiego i Bronisława Wojciecha Linkego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę dzieł sztuki okresu wojny i okupacji • wskazać twórców dzieł plastycznych okresu wojny i okupacji *• przedstawić problematykę filmu <i>Dyktator</i> Charlie'ego Chaplina *• zinterpretować kadr z filmu <i>Dyktator</i> w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice w dostępie do kultury pomiędzy Polską a Europą Zachodnią w okresie okupacji • zinterpretować obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Plucha</i> *• przedstawić, jak funkcjonował teatr w czasie wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat twórczości muzycznej okresu wojny i okupacji *• wypowiedzieć się na temat roli humoru i satyry w twórczości artystów pokolenia wojny i okupacji na podstawie samodzielnie wybranych polskich rysunków satyrycznych

WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI

<p>6. i 7. Stracone pokolenie – o wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić obraz świata przedstawiony w wierszu <i>Pokolenie</i> *• wymienić innych twórców pokolenia Kolumbów, do którego należał K.K. Baczyński *• wskazać elementy rzeczywistości wojennej na obrazie <i>Pelzająca śmierć</i> Zdzisława Beksińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę pokolenia, do którego należał Krzysztof Kamil Baczyński • wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej w wierszu <i>Pokolenie</i> • wypowiedzieć się na temat nadawcy i adresata wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• omówić kompozycję obrazu <i>Pelzająca śmierć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić celowość odwołania do Homera w <i>Pokoleniu</i> • wskazać wpływy romantyczne w wierszach K.K. Baczyńskiego • zinterpretować zakończenie wiersza <i>Pokolenie</i> • omówić sposób przedstawienia wojny w wierszu *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• skonfrontować postać przedstawioną na obrazie Beksińskiego z konwencjonalnym ukazaniem śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować kompozycję wiersza *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] i omówić jej funkcję *• skonfrontować obraz Zdzisława Beksińskiego z wierszem K.K. Baczyńskiego *** [<i>Niebo złote ci otworzę</i>] *• porównać wizję świata zaprezentowaną przez Baczyńskiego z tą, która została przedstawiona na obrazach zamieszczonych w rozdziale „Wojna i okupacja” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa pomiędzy twórczością poetów Drugiej Awangardy a twórczością K.K. Baczyńskiego *• w kontekście twórczości K.K. Baczyńskiego analizować obraz Hieronima Boscha *• przeanalizować fotografię Lori Nix <i>Biblioteka</i> w kontekście historycznym i literackim *• wskazać w literaturze międzywojennej utwór, w którym występuje zderzenie wizji arkadii z obrazem apokalipsy i porównać to dzieło z wierszem Baczyńskiego
<p>8. i 9. Patrząc na tragedię – wojenna twórczość Czesława Miłosza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wierszy Czesława Miłosza • opisać przeżycia wynikające z lektury wierszy • odnaleźć informacje na temat Giordana Bruna *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat getta warszawskiego i powstania w getcie warszawskim • wskazać elementy należące do rzeczywistości wojennej w wierszu <i>Przedmieście</i> *• podać przykłady innych dzieł literackich poruszających kwestię powstania w getcie warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować postawy świadków tragedii przedstawione w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • wyjaśnić zakończenie wiersza <i>Campo di Fiori</i> • scharakteryzować bohatera wiersza <i>Przedmieście</i> *• wymienić podobieństwa i różnice między <i>Campo di Fiori</i> a <i>Przedmieściem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasadność zestawienia zagłady Żydów z egzekucją Giordana Bruna przedstawionymi w wierszu <i>Campo di Fiori</i> • określić funkcję zestawienia dwóch rzeczywistości w wierszu <i>Przedmieście</i> *• zinterpretować instalację Józefa Szajny w kontekście utworów Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersze: <i>Campo di Fiori</i> i <i>Przedmieście</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p>*10., 11. i 12. Zofia Nałkowska o wojnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat przedstawiony we fragmentach <i>Kobiety cmentarnej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wydarzenie historyczne, którego dotyczą fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narrację fragmentów tekstu zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia powstania w getcie w opowiadaniu • zinterpretować obraz

	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadań Zofii Nałkowskiej 		<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • zinterpretować motto, którym został opatrzony zbiór 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego autorka zachowała indywidualny styl języka poszczególnych bohaterów, jego niezręczności i chaotyczny tok wypowiedzi • opisać narrację zbioru • wypowiedzieć się na temat adekwatności narracji do problematyki opowiadań 	<p>Andrzeja Wróblewskiego w kontekście opowiadań Zofii Nałkowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybrać ze zbioru opowiadanie, które wywołuje w czytelniku największe wrażenie i uzasadnić swoją decyzję
<p>13. i 14. <i>Opowiadania</i> Tadeusza Borowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania <i>Dzień na Harmenzach</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>kapo</i>, <i>vorarbeiter</i>, <i>post</i> *• zrelacjonować treść innego wybranego opowiadania Tadeusza Borowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>behawioryzm</i> • scharakteryzować bohatera-narratora • wypowiedzieć się na temat rzeczywistości obozowej • omówić kontekst historyczny opowiadań *• stworzyć kodeks człowieka zlagrowanego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mechanizmy rządzące relacjami międzyludzkimi w obozie • wypowiedzieć się na temat postępowania bohaterów opowiadania • wyjaśnić pojęcie <i>człowiek zlagrowany</i> *• zestawić opowieść Tadeusza z informacjami ze źródeł historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji oraz języka utworu *• podjąć dyskusję na temat zachowania bohaterów, ich motywacji i wpływu sytuacji, w której się znaleźli na osobowość 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przeżycia wewnętrzne bohaterów *• porównać relację Borowskiego z innymi przekazami literackimi lub filmowymi, dotyczącymi rzeczywistości obozowej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p>15 – 19. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu książki zamieszczonego w podręczniku • scharakteryzować postać Gorcewa • streścić książkę <i>Inny świat</i> *• zaprezentować biografię Gustawa- Herlinga Grudzińskiego *• przedstawić okoliczności wydania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat łagrów sowieckich • wyjaśnić przyczynę konfliktu opisanego we fragmencie książki Gustawa Herlinga-Grudzińskiego • opisać system funkcjonowania łagru na podstawie treści książki • opisać ukazany w <i>Innym świecie</i> system represji w Rosji radzieckiej – od 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji we fragmencie • omówić różne reakcje bohaterów na rzeczywistość obozową • wskazać w utworze elementy charakterystyczne dla literatury faktu oraz dla literatury pięknej *• przeanalizować reakcje bohaterów na 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn zawarcia niepisane porozumienia między więźniami a władzami obozu • omówić zakończenie utworu • zinterpretować tytuł utworu *• określić funkcję dzieła Fiodora Dostojewskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję upadku i wyzwolenia Paryża w kompozycji utworu *• wypowiedzieć się na temat języka fragmentu *• porównać sposób przedstawiania człowieka w sytuacjach granicznych w prozie Herlinga-Grudzińskiego i Tadeusza Borowskiego

	<i>Innego świata</i>	momentu aresztowania do osadzenia w łagrze • omówić możliwe przyczyny aresztowania w okresie stalinowskim *• porównać sposób opisu łagru z wybranym dziełem literackim lub filmowym dotyczącym tej tematyki	rzeczywistość obozową		
WOJNA I OKUPACJA – NAUKA O JĘZYKU					
20. Język w świecie wartości	• przedstawić zasady etyki słowa i zastosować je w praktyce • wymienić rodzaje naruszeń etyki słowa	• zdefiniować pojęcie wartości • wyjaśnić pojęcia: <i>system wartości, wartości etyczne, wartości społeczne, wartości estetyczne, hierarchizacja, ekspresywizmy</i> i podać przykłady	• omówić związek wartości z językiem • wypowiedzieć się na temat obowiązującego w swojej kulturze i środowisku systemu wartości	• omówić związek etyki słowa z polskim prawem *• sformułować wnioski dotyczące przemocy werbalnej i mowy nienawiści na podstawie danych CBOS-u	• przeanalizować środki wyrazu w wojennym plakacie propagandowym *• podjąć dyskusję na temat „mowy nienawiści” w mediach i internecie
WOJNA I OKUPACJA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
21. Podsumowanie wiadomości o literaturze wojny i okupacji	• zrelacjonować opinie przedstawione w podanych fragmentach *• zaprezentować własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić	• wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji • omówić rolę świadków w rzeczywistości powojennej • wskazać różnice pomiędzy opiniami obu autorów *• podjąć dyskusję dotyczącą konieczności odczuwania współodpowiedzialności za wspólnotę	• omówić różnice pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia międzywojennego oraz wojny i okupacji • podać powody zmian, jakie zaszły w literaturze i sztuce tych okresów • wskazać przykłady tradycji romantycznej w literaturze wojny i okupacji • podać powody obojętności świadków tragedii wojennych *• przedstawić swoją opinię na temat adekwatności tradycji romantycznej w opisie	• wyjaśnić przyczyny różnic pomiędzy literaturą i sztuką dwudziestolecia a literaturą i sztuką okresu wojny i okupacji • omówić przyczyny powrotu do paradygmatu romantycznego *• rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi	• wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność moralna za wspólnotę *• odszukać inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawić je z tekstami Stanisława Burkota i Mieczysława Jastruna

			rzeczywistości wojennej i okupacyjnej		
22. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
WOJNA I OKUPACJA – NAWIĄZANIA					
23. Śladami wojny i okupacji	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady obecności tematu wojny i okupacji w popkulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady współczesnych dzieł sztuki dotyczących okresu wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przyczyny popularności tematu wojny i okupacji w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• zanalizować wybrane przykłady dzieł sztuki o tematyce wojennej – z obszaru sztuki wysokiej oraz popkultury 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić na wybranym przez siebie przykładzie sposób podejmowania tematu wojny i okupacji w popkulturze *• podjąć dyskusję dotyczącą funkcjonowania tematyki wojennej w utworach satyrycznych
24. Kazimierza Moczarskiego rozmowa z katem	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów fragmentów *• orientować się w treści książki Kazimierza Moczarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rozbieżność pomiędzy opinią Stroopa na temat Alfreda Chłapowskiego a sposobem, w jaki go potraktował *• wyjaśnić przyczyny wspólnego pobytu w celi oficera Armii Krajowej i zbrodniarza hitlerowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować odczucia Stroopa po dokonaniu masakry *• omówić kontekst historyczny opisywanych wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wypieranie się Stroopa odpowiedzialności za masakrę *• zanalizować zachowanie Jürgena Stroopa w przedstawionym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić portret zbrodniarza *• określić, jaki kształt przybiera historia widziana oczami nie ofiary, lecz kata
25. O banalności zła	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postać Adolfa Eichmanna *• opisać, w jaki sposób doszło do procesu Eichmanna w Jerozolimie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować teorię Hannah Arendt na temat sumienia *• wskazać konteksty literackie lub filmowe, przedstawiające 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę tekstu Hannah Arendt *• omówić wybrany przykład literacki lub filmowy prezentujący sylwetkę nazistowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu wyjaśnić, dlaczego Niemcy w państwie Hitlera stali się zbrodniarzami *• na wybranym 	<ul style="list-style-type: none"> *• podjąć dyskusję na temat funkcjonowania sumienia *• wyjaśnić, dlaczego zło w III Rzeszy przestało być pokusą

		zbrodniarzy wojennych okresu II wojny światowej	zbrodniarza	przykładzie literackim lub filmowym analizować sposób przedstawienia zbrodniarza wojennego okresu II wojny światowej	
26 - 27. Opowieść o pamiętaniu	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment utworu • zaprezentować postać Marka Edelmana *• zrelacjonować treść reportażu Hanny Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię powstania w getcie warszawskim • wyjaśnić, dlaczego Marek Edelman został lekarzem *• przedstawić obraz życia w getcie na podstawie reportażu Hanny Krall 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zaprezentowaną przez Edelmana, analogię pomiędzy Umschlagplatzem a szpitalem, w którym pracował *• wyjaśnić przyczynę wybuchu powstania w getcie warszawskim z punktu widzenia Marka Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Edelmanem a Bogiem *• omówić różnicę pomiędzy historią oficjalną, a przedstawioną przez Marka Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu *• zaprezentować funkcję mikropowieści o ludziach w getcie
28. Wojna w wersji popkulturowej	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • zaprezentować kontekst historyczny *• przytoczyć opinie na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić źródło zacytowanego tekstu • wskazać w wierszu odniesienia do rzeczywistości okupacyjnej *• sformułować własną opinię na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu odniesienia do poezji czasów wojny i określić ich funkcję *• uzasadnić własną opinię na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu *• podjąć dyskusję na temat obecności trudnej historii w popkulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn ciągłego sięgania przez twórców do tematu powstania warszawskiego *• zaprezentować różne oceny powstania i sformułować hipotezę dotyczącą przyczyny takiego stanu rzeczy
29. <i>Popiół i diament</i>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić film • scharakteryzować postać Maćka Chełmickiego *• przybliżyć twórczość Andrzeja Wajdy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić scenografię i grę aktorską • wypowiedzieć się na temat dylematu bohatera *• wskazać i omówić inne filmy Andrzeja Wajdy należące do szkoły polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować scenę finałową oraz tytuł filmu *• scharakteryzować szkołę polską w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole w filmie: płonące kieliszki, odwrócony krzyż *• podjąć dyskusję na temat sposobu zaprezentowania rzeczywistości powojennej w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, że Maćka Chełmickiego można nazwać bohaterem współczesnym *• zestawić obraz filmowy z tekstem literackim – omówić środki wyrazu
*30 – 31. Zagłada w filmie	<ul style="list-style-type: none"> • streścić film • scharakteryzować głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać tło historyczne wydarzeń zaprezentowanych w 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować przedstawione w filmie różne reakcje ludzi na 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zachowanie niemieckiego oficera w końcowej części 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę muzyki w filmie • przeanalizować kadr z

	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wojenną biografię reżysera 	<p>filmie</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sposób przedstawienia warszawskiego getta • wskazać inne dzieła filmowe dotyczące Holokaustu 	<p>rzeczywistość wojenną</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany przykład filmu podejmującego temat Holokaustu 	<p>filmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić, jak Polański przedstawił Polaków i ich postawy wobec ludności żydowskiej 	<p>filmu z uwagi na wykorzystane środki wyrazu oraz kontekst historyczny</p>
WSPÓŁCZESNOŚĆ – O EPOCE					
32. i 33. Współczesna rzeczywistość	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wydarzenia historyczne, które ukształtowały epokę • wyjaśnić pojęcia: <i>żelazna kurtyna</i>, <i>zimna wojna</i>, <i>segregacja rasowa</i>, <i>kontrkultura</i>, <i>NSZZ „Solidarność”</i>, <i>Okrągły Stół</i> i odnieść je do wydarzeń historycznych *• przedstawić wpływ przemian społecznych na kulturę światową 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zabrać głos w dyskusji dotyczącej rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie • omówić zjawisko globalizacji *• wypowiedzieć się na temat życia codziennego w okresie PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie • zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i określić ich wpływ na kulturę *• przygotować prezentację multimedialną o PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie *• przedstawić swoją wiedzę na temat wydarzeń aktualnych czerpaną z lektury dostępnych źródeł informacji (prasa, internet, serwisy telewizyjne)
34. Filozofia współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • wymienić najważniejsze założenia egzystencjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować najważniejsze założenia egzystencjalizmu *• przedstawić założenia strukturalizmu i dekonstrukcjonizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić obecność absurdu oraz rolę buntu w życiu człowieka *• wymienić tytuły utworów literackich, których bohaterów można nazwać „buntownikami metafizycznymi” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić założenia estetyki Umberto Eco *• podjąć dyskusję na temat filozofii egzystencjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić udział odbiorcy w procesie tworzenia sensów dzieła sztuki *• zaprezentować poglądy Sartre’a
35. i 36. Sztuka współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić dominujące w epoce style sztuki • rozpoznać na przykładach dominujące style w sztuce współczesnej *• omówić dorobek wybranego reżysera filmowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cechy stylów dominujących w sztuce współczesnej • wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich dzieła • rozpoznać na przykładach nowe gatunki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej • omówić nowe gatunki w sztuce • wskazać najważniejsze tendencje w historii powojennego kina *• wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat najważniejszych tendencji w historii kina powojennego • wskazać dominujące tendencje w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sztuki współczesnej *• wymienić przykłady realizacji w literaturze współczesnych nurtów w sztuce, np. teatr absurdu

		w sztuce *• omówić twórczość wybranego przedstawiciela sztuki współczesnej	temat muzyki współczesnej	współczesnym *• scharakteryzować jeden z nurtów teatru współczesnego	
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
37 – 38. Wprowadzenie do literatury współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nowe tendencje w literaturze światowej wskazać najważniejszych twórców literatury światowej *• podać tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić nowe tendencje w literaturze światowej *• sformułować wniosek na temat tendencji w literaturze współczesnej na podstawie lektury wybranych przez siebie utworów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych twórców literatury światowej *• omówić specyfikę prozy wybranego twórcy literatury światowej (Albert Camus, Julio Cortázar, Aleksander Solżenicyn, Kurt Vonnegut, Philip K. Dick, J.R.R. Tolkien, Umberto Eco) 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi *• porównać wybrany utwór z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić związek głównych tendencji w literaturze polskiej z wydarzeniami historycznymi *• sformułować wniosek z porównania wybranego utworu z prozy światowej z tekstem twórcy polskiego
39. Poezja Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Ocalony</i> wyjaśnić, kim są „nauczyciel” i „mistrz” przywołani w utworze *• wypowiedzieć się na temat twórczości Tadeusza Różewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Ocalony</i> wskazać wątki biblijne w wierszu <i>Ocalony</i> *• dostrzec związek języka z obrazem świata 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować pokolenie „porażonych śmiercią” omówić wiersz <i>Ocalony</i> jako manifest pokolenia zinterpretować wątki biblijne wiersza <i>Ocalony</i> *• zinterpretować obraz Salvadora Dalego w kontekście wiersza <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wymowę wiersza <i>Ocalony</i> omówić obraz świata i bohatera w wierszu <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować nawiązania w tekście <i>Ocalony</i> *• dokonać analizy porównawczej wiersza <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza oraz <i>Wybudowałem pomnik</i> Horacego
40 – 41. Poezja współczesna Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>To</i> *• wypowiedzieć się na temat twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podmiocie literackim cechy autora *• odnaleźć te elementy, które są wspólne dla wiersza Miłosza <i>To</i> oraz zdjęcia przedstawiającego Picassa malującego światłem 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę wiersza <i>Moja wierna mowa</i> wyjaśnić tytuł wiersza <i>To</i> *• zinterpretować dzieło Armana w kontekście twórczości Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić konteksty interpretacyjne wiersza <i>Moja wierna mowa</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> napisać pracę, w której przedstawi główne cechy poezji Miłosza *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)

<p>42. Poezja Zbigniewa Herberta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów wiersza i opisać sytuację liryczną • wymienić elementy programu etycznego, wskazanego w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> *• wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać mit, do którego Zbigniew Herbert nawiązuje w tekście <i>Apollo i Marsjasz</i> • sformułować tezę interpretacyjną • wyjaśnić pochodzenie imienia Pana Cogito *• dostrzec i skomentować wartości estetyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować początek wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> • przedstawić wymowę wiersza <i>Apollo i Marsjasz</i> • podać argumenty na poparcie tezy interpretacyjnej • wypowiedzieć się na temat wymowy wiersza <i>Przesłanie Pana Cogito</i> *• napisać pracę: „Odniesienia do tradycji na przykładzie wiersza Herberta <i>Apollo i Marsjasz</i>” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne <i>Przesłania Pana Cogito</i> • wyjaśnić, kim byli Gilgamesz, Hektor i Roland *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz współczesnej cywilizacji, przedstawiony w wierszu <i>Przesłanie Pana Cogito</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p>43. Poezja Mirona Białoszewskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy należące do sfery sacrum i sfery profanum w wierszu <i>Podlogo, błogosław!</i> • wyjaśnić, w jaki sposób w utworze <i>Karuzela z madonnami</i> udało się poecie oddać wrażenie obrotowego ruchu karuzeli *• w kontekście wiersza <i>Podlogo, błogosław!</i> omówić dzieła sztuki wykorzystujące przedmioty codziennego użytku 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza <i>Karuzela z madonnami</i> • wskazać w tekście <i>Karuzela z madonnami</i> fragmenty, które nawiązują do twórczości przedstawicieli światowego malarstwa, i określić rolę tych odwołań w utworze • omówić wiersz <i>Podlogo błogosław!</i> jako przykład poezji lingwistycznej *• wziąć udział w dyskusji dotyczącej wykorzystania przedmiotów codziennego użytku w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zestawienia kultury jarmarcznej i kultury wysokiej w wierszu <i>Karuzela z madonnami</i> • określić funkcję zestawienia dwóch skrajnych aspektów rzeczywistości w wierszu <i>Podlogo, błogosław!</i> *• przygotować prezentację na temat wybranych twórców, którzy przedmioty codziennego podnosili do rangi sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać pracę na temat: „Doświadczenie codzienności w poezji Białoszewskiego jako objawienie piękna i niezwykle przeżycie” *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
<p>44. Poezja Wisławy Szymborskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować mit, do którego nawiązuje wiersz <i>Monolog dla Kasandry</i> • scharakteryzować osobę mówiącą w wierszu *• wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kompozycję wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> • omówić funkcję nawiązania do mitologii w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję kompozycji wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> • omówić obecne w wierszu <i>Cebula</i>: gry słowne, koncept i 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę wiersza <i>Monolog dla Kasandry</i> *• skonfrontować teksty literackie z dziełami sztuki zamieszczonymi 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obraz człowieka zawarty w wierszu <i>Cebula</i> *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu

	temat twórczości Wisławy Szymborskiej *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego	• określić funkcję porównania człowieka do cebuli w wierszu <i>Cebula</i> *• wyszukać utwory stanowiące konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole	paradoks *• przywołać konteksty, do których odnosi się poeta w swojej twórczości	podręczniku w kontekście wierszy Wisławy Szymborskiej	(estetycznym, etycznym i poznawczym)
*45. „Kaskaderzy literatury”	• omówić kreację osoby mówiącej w wierszu <i>Życie to nie teatr</i>	• wypowiedzieć się na temat języka utworu <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i>	• zinterpretować postać aniołka i diabełka w wierszu <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i>	• podjąć dyskusję na temat wymowy wiersza <i>Z gier i zabaw dziecięcych</i> • zabrać głos w dyskusji dotyczącej zasadności porównania świata do teatru • rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• przywołać przykłady zastosowania toposu <i>teatrum mundi</i> w różnych tekstach kultury • określić związki literatury z innymi dziedzinami sztuki (muzyką)
46 – 47. Nowa Fala i okolice	• wskazać elementy nowomowy i języka przemówień w wierszu <i>Określona epoka</i> • wymienić sformułowania właściwe dla ankiety personalnej w wierszu <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> *• podać przykłady manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości	• omówić obraz rzeczywistości, jaki wyłania się z wiersza <i>Dyktando</i> • scharakteryzować sytuację liryczną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• zaprezentować sposoby manipulacji językowej stosowane w dzisiejszej rzeczywistości	• wyjaśnić istotę konceptu w wierszu <i>Dyktando</i> Ewy Lipskiej • przeanalizować manipulację językową obnażoną w tekście <i>Określona epoka</i> • zinterpretować wiersze <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> w kontekście rzeczywistości PRL-u *• rozpoznać mechanizmy nowomowy typowe dla systemów totalitarnych	• przedstawić uniwersalną wymowę wierszy <i>Dyktando</i> oraz <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> • przeanalizować manipulację językową obnażoną w wierszu <i>Określona epoka</i> *• przygotować wystąpienie na temat funkcji i cech charakterystycznych poezji lingwistycznej z wykorzystaniem utworów Białoszewskiego i Barańczaka *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe	• wyjaśnić, jakie znaczenia wynikają z deleksykalizacji związków frazeologicznych w poezji lingwistycznej *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
48. Świat dorosłych według Macieja Świątlickiego	• wskazać w wierszu elementy kojarzone ze światem dorosłych	• wypowiedzieć się na temat kreacji osoby mówiącej	• zinterpretować metafory i symbole, zastosowane w wierszu	• zinterpretować zakończenie wiersza *• rozpoznać aluzje	• omówić obraz współczesnego świata ukazany w wierszu

	<ul style="list-style-type: none"> określić związki między wierszem Świetlickiego a dziełem Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie sformułowań: „akwizytor, który wciska śmieci nikomu”, „Kulę się i boję” zanalizować w kontekście wiersza dzieło Gérarda Fromangera <i>Życie i śmierć ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić, jaką funkcję w tekście pełnią powtórzenia podjąć dyskusję na temat roli sztuki we współczesnym świecie na podstawie wiersza Świetlickiego oraz Fromangera 	literackie i symbole kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*49. <i>Tryptyk rzymski</i>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać we fragmencie nawiązania do Biblii oraz filozofii antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opisów przyrody we fragmencie <i>Zdumienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównać fragment <i>Sąd</i> z freskiem Michała Anioła <i>Sąd Ostateczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować symbolikę <i>Sądu Ostatecznego</i> Michała Anioła i omówić ją w kontekście wiersza wyjaśnić, w jaki sposób fresk Michała Anioła zainspirował Jana Pawła II 	<ul style="list-style-type: none"> omówić fragment <i>Sąd</i> w kontekście innych utworów podejmujących tematykę eschatologiczną
*50. i 51. <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	<ul style="list-style-type: none"> streścić opowiadanie <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu porównać poszczególne wątki opowiadania omówić narrację utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę i symbolikę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania samotności w opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia
52. i 53. Opowieści o świecie minionym	<ul style="list-style-type: none"> streścić powieści Tadeusza Konwickiego <i>Kronika wypadków miłosnych</i> porównać film Andrzeja Wajdy z pierwowzorem literackim 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia Lwowa w wierszu <i>Jechać do Lwowa</i> Adama Zagajewskiego wskazać w utworze <i>Jechać do Lwowa</i> obrazy nawiązujące do mitu arkadii (krajiny bujnej, życzliwej człowiekowi przyrody) i określić ich funkcję przedstawić sposób ukazania procesu dojrzewania na przykładzie głównego bohatera powieści 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje odwołań do mitu arkadyjskiego w wierszu Adama Zagajewskiego zinterpretować metaforykę i symbolikę wiersza <i>Jechać do Lwowa</i> oraz końcowe zdanie tekstu wyjaśnić znaczenie sformułowania: „dlaczego każde miasto musi stać się Jerozolimą i każdy człowiek Żydem” wypowiedzieć się na temat narracji w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przyczyn powrotu Witolda do świata młodości omówić sposób ukazania nostalgii w powieści określić sposób ukazania Wileńszczyzny w powieści Konwickiego omówić funkcję odnalezionych w powieści Konwickiego elementów intertekstualnych 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć aluzje do rzeczywistości PRL-u i określić ich funkcje wskazać związki między różnymi aspektami utworu (etycznym, estetycznym i poznawczym)

		<i>Kronika wypadków miłosnych</i> *• podjąć dyskusję dotyczącą sposobu ukazania nostalgii w literaturze	<i>Kronika wypadków miłosnych</i> • zinterpretować tytuł utworu Konwickiego *• odnaleźć w powieści elementy intertekstualne i omówić ich funkcję		
54 – 58. <i>Tango</i> Sławomira Mrożka	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Tango</i> Sławomira Mrożka • scharakteryzować bohaterów <i>Tanga</i> *• zapoznać się z utworami stanowiącymi konteksty dla tekstów kultury poznawanych w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu • zinterpretować <i>Tango</i> jako dramat rodzinny • opisać, jak swoją sytuację życiową określa Artur *• wypowiedzieć się na temat dowolnej realizacji teatralnej dramatu Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w bohaterach ilustracje postaw wobec rzeczywistości • zinterpretować metaforykę i symbolikę w utworze • interpretować tytuł dramatu oraz ostatnią scenę • wyjaśnić, dlaczego antykonformizm Stomila i Eleonory pozbawił ich syna naturalnego prawa do młodzieńczego buntu *• podjąć dyskusję na temat sposobów i funkcji buntu w literaturze różnych epok w odniesieniu do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia mitu wolności w <i>Tangu</i> • omówić funkcję groteski w utworze • wypowiedzieć się na temat funkcji absurdu w dramacie *• podjąć dyskusję dotyczącą diagnozy współczesnej kultury w kontekście <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby odczytania sztuki Mrożka • zinterpretować utwór Sławomira Mrożka jako uniwersalny dramat dotyczący rzeczywistości i relacji międzyludzkich *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków)
*59. <i>Dzienniki</i> Witolda Gombrowicza	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować poglądy narratora przedstawione we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Dzienników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skomentować język fragmentów <i>Dziennika</i> zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zaprezentowanych przez narratora opinii na temat relacji człowiek – zwierzę 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść fragmenty <i>Dziennika</i> do światopoglądu wyłożonego w <i>Ferdydurke</i>
*60. i 61. <i>Miasto utrapienia</i> Jerzego Pilcha	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści Jerzego Pilcha <i>Miasto utrapienia</i> • scharakteryzować głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania miasta w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji • scharakteryzować motywacje bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sposób mówienia bohatera • zinterpretować obraz Dwurnika i graffiti Banksy’ego w kontekście fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć elementy literatury postmodernistycznej w książce i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat współczesnego systemu wartości w kontekście powieści Pilcha

*62. i 63. <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białoczerwoną</i> Doroty Masłowskiej	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść powieści Doroty Masłowskiej scharakteryzować głównych bohaterów <i>Wojny polsko-ruskiej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ różnych ideologii na bohaterów wypowiedzieć się na temat języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji Masłowskiej w powieści zinterpretować zakończenie książki 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat obrazu świata młodych przedstawionego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat adaptacji utworu dokonanej przez Xawerego Żuławskiego
64. i 65. <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować przygodę Ryszarda Kapuścińskiego odnaleźć informacje na temat Herodota streścić <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego zdefiniować reportaż na podstawie książki Kapuścińskiego *wypowiedzieć się na temat Herodota 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz Indii zaprezentowany we fragmencie wypowiedzieć się na temat <i>Podróży z Herodotem</i> jako przykładu reportażu omówić postawę narratora wobec rikszarzy *podjąć dyskusję dotyczącą różnic w kulturze w kontekście konfrontacji narratora z riksarzami 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć powiązania pomiędzy dziełem Herodota a wrażeniami Kapuścińskiego z pierwszego dnia pobytu w Indiach scharakteryzować sposób ukazania krajów i narodów w utworze *omówić obraz PRL-u przedstawiony w <i>Podróżach z Herodotem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję dzieła Herodota w kompozycji książki Kapuścińskiego *rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat Herodota *wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
*66. Współczesne trendy – przewodnik dla początkujących	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko społeczne przedstawione przez Marcina Kołodziejczyka 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować język użyty w reportażu i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu prezentacji zjawiska ukazanego w reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zjawiska opisanego w reportażu
*67. Czesława Miłosza temat do odstąpienia	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować cechy gatunkowe i pochodzenie eseju przedstawić poglądy narratora na temat wyspy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy eseju we fragmencie tekstu <i>Żegnajcie wyspy</i> Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcjonujący stereotyp dotyczący postrzegania wyspy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcjonowanie i znaczenie wyspy w różnych tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć esej na dowolny temat
68., 69., 70. i 71. <i>Rok 1984</i> George'a Orwella	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść powieści George'a Orwella przedstawić definicję pojęcia <i>antyutopia</i> *podjąć dyskusję na temat funkcjonowania systemów totalitarnych w kontekście powieści Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić obraz państwa totalitarnego zaprezentowany w powieści wskazać cechy antyutopii *omówić fenomen reality show <i>Big Brother</i> w odniesieniu do powieści George'a Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować postawy bohaterów wobec państwa totalitarnego *rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować nowomowę jako narzędzie propagandy i manipulacji *rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> zabrać głos w dyskusji na temat zjawiska opisanego w reportażu *dostrzec związek języka z obrazem świata

72., 73., 74., 75. i 76. <i>Dżuma</i> Alberta Camus	<ul style="list-style-type: none"> • streścić powieść <i>Dżuma</i> Alberta Camus • scharakteryzować bohaterów powieści *• zinterpretować grafikę Banksy'ego w kontekście <i>Dżumy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat przedstawiony powieści • omówić narrację i kompozycję powieści *• wskazać idee łączące <i>Dżumę</i> i <i>Człowieka zbuntowanego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne znaczenia słowa <i>dżuma</i> w powieści • zaprezentować różne postawy wobec epidemii przedstawione w powieści • omówić <i>Dżumę</i> jako parabolę *• przeanalizować <i>Mit Syzyfa</i> Alberta Camusa w kontekście <i>Dżumy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować różne postawy wobec epidemii i rozpatrzeć je w kontekście parabolicznego znaczenia powieści • omówić elementy filozofii egzystencjalnej zawarte w powieści *• porównać obrazy świata bez Boga w twórczości Camusa i Dostojewskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii egzystencjalnej w <i>Dżumie</i> *• odnaleźć związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym)
77. i 78. <i>Czekając na Godota</i> Samuela Becketta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • scharakteryzować bohaterów sztuki *• wypowiedzieć się na temat języka w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić termin <i>teatr absurdu</i> • omówić sposób przedstawienia czekania w dramacie *• wypowiedzieć się na temat aktu mowy w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie postaci oraz ich imion • zinterpretować postać Godota i czynność oczekiwania na niego *• określić postawy bohaterów wobec absurdu istnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat działań podejmowanych przez bohaterów oczekujących Godota • zinterpretować zmiany, jakie zachodzą w Pozzo i Luckym *• porównać postawy bohaterów <i>Czekając na Godota</i> i <i>Dżumy</i> wobec absurdu istnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować funkcję absurdu w dramacie *• dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synkretyzm konwencji i gatunków) oraz związek języka z obrazem świat
*79. i 80. <i>Miłość w czasach zarazy</i> Gabriela Garcii Márqueza	<ul style="list-style-type: none"> • streścić powieść Márqueza • omówić dzieje miłości bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić ewolucję miłości oraz jej rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę podróży w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji konwensu w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów mówienia o miłości we współczesnej kulturze
*81. i 82. <i>Gra o tron</i> George'a R.R. Martina	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony powieści • scharakteryzować głównych bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w powieści • omówić relacje społeczne przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję postaci fantastycznych w powieści • wskazać wątki szekspirowskie w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób wykorzystania w utworze poglądów Machiavellego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat fenomenu popularności serialu powstałego na kanwie powieści
*83. <i>Facebook i jego twórca</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje międzyludzkie zaprezentowane w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę dialogów w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia portali społecznościowych we współczesnym świecie

*84. Sherlock Holmes ludzkiego ciała	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera serialu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy konwencji powieści detektywistycznej w serialu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat gry aktorskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy wspólne wszystkich typów seriali wpływające na ich komercyjny sukces 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat emocji wywoływanych przez zachowanie tytułowego bohatera
85. Hamlet bardzo współczesny	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównych bohaterów * porównać przedstawienie z tekstem dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> określić, jakie typy społeczne reprezentują poszczególni bohaterowie * porównać <i>H.</i> z innymi realizacjami scenicznymi bądź filmowymi <i>Hamleta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję przestrzeni, w jakiej rozgrywa się akcja zinterpretować polską symbolikę pojawiającą się w przedstawieniu wyjaśnić znaczenie kostiumów * podjąć dyskusję na temat nowatorskich środków wyrazu użytych w przedstawieniu 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować funkcję nawiązania do <i>Procesu</i> Franza Kafki wypowiedzieć się na temat muzyki wykorzystanej w przedstawieniu * sformułować argumenty potwierdzające stanowisko przyjęte w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzec przemiany konwencji i praktykę ich łączenia (synekretizm konwencji i gatunków)
WSPÓŁCZESNOŚĆ – NAUKA O JEZYKU					
86. Perswazja a manipulacja językowa	<ul style="list-style-type: none"> wymienić techniki perswazyjne podać podstawowe techniki manipulacji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji wymienić cechy nowomowy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cele stosowania nowomowy * rozpoznać mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla systemów totalitarnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy perswazji i manipulacji w życiu codziennym i tekstach kultury omówić specyfikę języka reklamy * przeanalizować język dowolnej reklamy 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć cechy języka propagandy komunistycznej * poddać analizie język polityków, wskazując elementy manipulacji językowej * stworzyć slogan
WSPÓŁCZESNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
87. Podsumowanie wiadomości na temat współczesności	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować opinie autorów na temat współczesności wyjaśnić pojęcie <i>brewiarz</i> * podjąć dyskusję z tezami zawartymi w tekstach Kubiaka i Bendyka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnicę, o której pisze Zygmunt Kubiak * odnaleźć inne teksty zawierające opinie o kulturze czasów wojny i okupacji – zestawień je z tekstami Kubiaka i Bendyka 	<ul style="list-style-type: none"> omówić model gospodarki zaprezentowany przez Bendyka * rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> porównać teksty Kubiaka i Bendyka * przedstawić własne stanowisko wobec poglądów obu autorów i je uzasadnić 	<ul style="list-style-type: none"> ustosunkować się do twierdzenia, że we współczesnej gospodarce głównymi czynnikami wzrostu są wiedza i innowacje * wypowiedzieć się na temat teorii Fukuyamy
88. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie * przytoczyć najważniejsze fakty, sądy 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty * posłużyć się najważniejszymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko * uargumentować własne 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy

	i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego	kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego	stanowisko	<ul style="list-style-type: none"> • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego	badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
--	---	--	------------	---	--

Uwagi dodatkowe:

- Ocena śródroczna i roczna nie musi wynikać ze średniej ocen cząstkowych. Uwzględnić będzie poziom opanowania wiadomości i umiejętności oraz zaangażowanie ucznia w naukę, jego systematyczność i aktywność na zajęciach.
- Sprawdziany wiadomości i umiejętności, testy czytania ze zrozumieniem, kartkówki oceniane będą według skali procentowej (zapis w statucie szkoły).
- Dłuższe wypracowania pisemne weryfikowane na maturze oceniane będą zgodnie z wymogami maturalnymi i rozporządzeniami CKE (www.cke.gov.pl).
- Arkusze matury próbnej (czytanie ze zrozumieniem + wypracowanie) oceniane będą zgodnie z wymogami maturalnymi i rozporządzeniami CKE (www.cke.gov.pl).